

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 23Tos/6/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3116010811
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 01. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ondrej Samaš
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2017:3116010811.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ondreja Samaša a sudcov JUDr. Františka Kováča a JUDr. Beáty Javorkovej, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 30. januára 2017 prejednal sťažnosť obžalovaného

L. Q.,

nar. X.X.XXXX v A., trvale bytom A., R. XX, prechodne bytom A., G. XX, t.č. vo väzbe v Ústave na výkon väzby Ilava,

ktorú podal proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín, sp.zn. 3Tk/1/2016 zo dňa 12.1.2017 a takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr.por. sa sťažnosť obžalovaného zamietá, pretože nie je dôvodná.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Trenčín, sp.zn. 3Tk/1/2016 zo dňa 11.10.2016 bol obžalovaný L. Q. uznaný vinným zo spolupáchatelstva k trestnému činu vraždy podľa §§ 8 ods. 2, 219 ods. 1, 2 písm. b/, f/ Tr.zák. účinného do 30.6.1998, pretože obžalovaný L. Q. spoločne s L. R. (u ktorého bolo dňa 15.2.2016 prokurátorom zrušené uznesenie o vznesení obvinenia) v nočných z 10.10.1996 na 11.10.1996 prišli taxíkom z Trenčíne k rodinného domu v Starej Turej, časť A. číslo XXXX, v ktorom býval poškodený U. Q., nar. XX.XX.XXXX s úmyslom tam odcudziť nájdené finančné prostriedky, spoločne vylištovovali sklenenú výplň vchodových dverí vedúcich do rodinného domu, následne cez vylištované dvere vošli do domu a začali prehľadávať izbu, v ktorej spal poškodený U. Q. za účelom nájdenia finančných prostriedkov a keď sa poškodený zobudil a začal kričať, najprv obžalovaný L. Q. a potom spoločne s L. R. ho fyzicky napadli tak, že ho opakovane udierali prinesenou bejzbalovou palicou, najmä do hlavy, tváre a ostatných častí tela, následne mu ležiacemu na zemi ruky v oblasti zápästí a nohy nad členkami zviazali lepiacou páskou a zabránili mu tak možnej sebaobrane, opakovane prehľadali izby za účelom nájdenia peňazí a keď žiadne peniaze nenašli z domu odišli pešo do Nového Mesta nad Váhom a odtiaľ autobusom do Trenčíne, poškodený utrpel v dôsledku útoku viacnásobné tržnozhoždené poranenia skeletu lebky, tváre, štruktúr hlavy a mozgu, ktoré viedli k rozvoju úrazového opuchu mozgu, krvácaniu pod mäkké blany mozgové, zviazaním poškodeného a jeho znehybnením vytvorili vynútenú pasívnu polohu poškodeného, ktorá priamo negatívne vplývala na možnosti vykonávania dýchacích pohybov hrudníka pri dýchaní, poranenia poškodeného mu spôsobili intenzívnu bolesť, poruchu vedomia i zhoršené dýchanie, a tak v dôsledku kombinácie opuchu mozgu a dusenia sa došlo k smrti poškodeného v nočných hodinách až včasných raňajších hodinách zo dňa 10.10.1996 na 11.10.1996.

Obžalovaný L. Q. bol za to odsúdený podľa § 219 ods. 2 Tr.zák. účinného do 30.6.1998 za použitia § 40 ods. 1 Tr.zák. účinného do 30.6.1998 k trestu odňatia slobody na 7 rokov, pre výkon ktorého trestu bol podľa § 39a ods. 2 písm. a/, ods. 3 Tr.zák. účinného do 30.6.1998 zaradený do prvej nápravnej skupiny.

Uznesením Krajského súdu v Trenčíne, sp.zn. 23To/110/2016 zo dňa 27. decembra 2016 bol rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 321 ods. 1 písm. b/, c/, ods. 2 Tr.por. zrušený v celom rozsahu a podľa § 322 ods. 1 Tr.por. vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

V súvislosti s týmto trestným stíhaním bol obžalovaný L. Q. už v prípravnom konaní vzatý do väzby uznesením Okresného súdu Trenčín, sp.zn. 0Tp/12/2016 zo dňa 21.1.2016 z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. a/, b/ Tr.por., pričom väzba započala dňa 18.1.2016 o 06.10 hod.

Uznesením Okresného súdu Trenčín, sp.zn. 3Tk/1/2016 zo dňa 7.6.2016 bolo rozhodnuté o ponechaní obžalovaného L. Q. vo väzbe aj po podaní obžaloby v konaní pred súdom z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. a/, b/ Tr.por.

Ďalším uznesením Okresného súdu Trenčín, sp.zn. 3Tk/1/2016 zo dňa 26.7.2016 síce bola zamietnutá žiadosť obžalovaného o prepustenie z väzby na slobodu, zároveň však bol vypustený dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b/ Tr.por.

Uznesením súdu prvého stupňa bola podľa § 79 ods. 3 Tr.por. zamietnutá žiadosť obžalovaného L. Q. o prepustenie z väzby na slobodu, pretože dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a/ Tr.por. naďalej trvá. Podľa § 80 ods. 1 písm. b/ c/ Tr.por. súd zároveň nenahradil väzbu obžalovaného jeho písomným sľubom ani dohľadom probačného a mediáčného úradníka. Podľa § 81 Tr.por. súd neprijal na nahradenie väzby ponúknutú peňažnú záruku družky obžalovaného I. N..

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote sťažnosť obžalovaný, ktorú zahlásil do zápisnice o neverejnom zasadnutí ihneď po vyhlásení uznesenia. Následne obžalovaný sťažnosť písomne odôvodnil jednak sám, ako aj prostredníctvom svojho obhajcu. Obžalovaný najmä uviedol, že väzbu považuje ako nátlak na svoju osobu za skutok, ktorý nespáchal v snahe dosiahnuť jeho priznanie. Obžalovaný ďalej poukázal na svoje rodinné zázemie (družka a deti), ako aj to, že nemá „logistické“ zabezpečenie ani rečové schopnosti na útek do zahraničia. Doplnenie dokazovania nariadené súdu prvého stupňa odvolacím súdom môže trvať niekoľko mesiacov, pričom takéto dokazovanie už mohlo byť predtým vykonané. Obžalovaný tiež poukázal na to, že nie je problém ani s miestom, kde sa bude po popustení z väzby zdržiavať - u svojej družky na adrese G. XX, A.. Napokon obžalovaný namietal procesný postup súdu prvého stupňa v súvislosti s ponúknutou peňažnou zárukou jeho družky, keď túto nevypočul najmä k majetkovým možnostiam a primeranosti výšky ponúknutej sankcie. Obhajca obžalovaného v sťažnosti najmä zopakoval výhrady k dôvodnosti trestného stíhania zhodne s dôvodmi už odvolania proti vyššie citovanému odsudzujúcemu rozsudku súdu prvého stupňa. V zhode s názorom obžalovaného tu obhajca chápe väzbu tiež ako druh trestu. Navrhol uznesenie súdu prvého stupňa zrušiť, obžalovaného z väzby prepustiť na slobodu za súčasného prijatia písomného sľubu a prijatia peňažnej záruky družky obžalovaného. Do podateľne Krajského súdu v Trenčíne bolo dňa 23.1.2017 doručené (neznámou osobu) uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp.zn. 3Tost 42/2015 zo dňa 29. decembra 2015 v inej trestnej veci, týkajúcej sa postupu súdov pri rozhodovaní o prijatí peňažnej záruky, ako príloha k sťažnosti obžalovaného.

Krajský súd na neverejnom zasadnutí podľa § 192 ods. 1 Tr.por. preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, ako aj konanie, ktoré týmto výrokom predchádzalo a dospel k záveru, že sťažnosť nie je dôvodná.

Súd prvého stupňa správne procesne postupoval, keď o žiadosti obžalovaného o prepustenie z väzby na slobodu zo dňa 23.12.2016 rozhodoval na neverejnom zasadnutí, na ktorom sa zúčastnili aj obžalovaný, jeho obhajca a prokurátorka krajskej prokuratúry (§ 302 Tr.por.). Na tomto neverejnom zasadnutí mal obžalovaný možnosť vyjadriť sa ako k dôvodnosti svojho trestného stíhania, tak aj k dôvodom jeho väzby a k obsahu svojej žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu. Súd prvého stupňa pritom takto rozhodoval v primeranej krátkej lehote ako dôležitej ústavnej podmienky rozhodovania o väzbe.

Z hľadiska v sťažnosti vytýkanej procesnej chyby, týkajúcej sa ponúknutej peňažnej záruky, uvádza senát nadriadeného súdu nasledovné. Podľa § 302 ods. 2 Tr.por. predseda senátu pri rozhodovaní o väzbe upovedomí o neverejnom zasadnutí osobu ponúkajúcu peňažnú záruku a umožní jej účasť na neverejnom zasadnutí vtedy, ak to považuje za potrebné. Takáto potreba je daná najmä vtedy,

ak súd je toho názoru, že takéto nahradenie väzby v konkrétnom prípade prichádza do úvahy. Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa však vyplýva, že takéto nahradenie väzby ani v spojení s inými náhradami väzby nepovažoval za dostatočné na zabezpečenie účelu väzby v tomto prípade.

Vyššie citované rozhodnutie Najvyššieho súdu SR pripojené k sťažnosti obžalovaného sa síce veľmi podrobne zaoberá správnym procesným postupom súdu pred rozhodnutím o prijatí peňažnej záruky ako náhrady väzby. V tomto rozhodnutí je prakticky súdu prvého stupňa vytýkané, že „nevypočul“ osobu ponúkajúcu peňažnú záruku k jej majetkovým pomerom, vrátane jej zákonných poučení, oboznámení a upozornení súvisiacich s peňažnou zárukou, a napriek tomu peňažnú záruku prijal a obvineného z väzby prepustil. Nesprávnosť procesného postupu „nevypočutie“ osoby ponúkajúcej peňažnú záruku súdom prvého stupňa, tu Najvyšší súd SR „spájala“ s takýmto jej prijatím a nie rozhodnutím o jej neprijatí. O tomto svedčí napokon aj tá skutočnosť, že týmto rozhodnutím Najvyššieho súdu SR sám peňažnú záruku na nahradenie väzby neprijal bez toho, aby osobu ponúkajúcu peňažnú záruku sám vypočul.

V súvislosti s tým senát nadriadeného súdu pripomína, že nie je vylúčené v budúcnosti uvažovať aj o rozhodnutí o prepustení z väzby obžalovaného L. Q. aj na základe prijatia peňažnej záruky. Musí byť však splnená podmienka, že tento procesný prostriedok nahradzujúci väzbu by mohol odstrániť obavu z naplnenia dôvodu väzby (útek, skrývanie sa). Toto je však splnené len vtedy, ak by strata peňažnej záruky bola takou citeľnou ujmom, ktorá by prevážila nad obavou naplnenia dôvodu väzby konaním obžalovaného. V tomto smere však ponúkaná suma peňažnej záruky 5.000 € je výrazne nižšia (niekoľko násobne) než suma, o ktorej by v budúcnosti mohlo byť uvažované ako dostatočný prostriedok na náhrady väzby obžalovaného.

K tomu je pritom potrebné uviesť, že podľa § 81 ods. 2 Tr.por. pri rozhodovaní o peňažnej záruke sa má prihliadnuť na osobu a majetkové pomery osoby, ktorá za obžalovaného zloženie peňažnej záruky ponúka, povahu činu, jeho následok prípadne na iné okolnosti prípadu. Majetkové pomery takejto osoby však nemôžu súd viesť k prijatiu tak „nízkej“ peňažnej záruky, ktorej prepadnutie by nebolo citeľnou ujmom vo vzťahu k trestnému činu, pre ktorý je obžalovaný trestne stíhaný, resp. sankcie, ktorá zaň hrozí.

Pokiaľ ide o výhrady v sťažnosti, v súvislosti s pretrvávajúcim dôvodom trestného stíhania obžalovaného, k tomu senát nadriadeného súdu pripomína, že s týmto sa zatiaľ senát nadriadeného súdu vysporiadal už v súvislosti s rozhodovaním o odvolaní obžalovaného vo veci samej. Z obsahu odôvodnenia svojho vyššie uvedeného rozhodnutia tu senát odvolacieho súdu vysvetlil svoj negatívny postoj k výhradám obžalovaného a jeho obhajcu k uvádzaným rozporom v dôkazoch. Z tohto rozhodnutia súčasne vyplýva, že zatiaľ považoval odvolací súd rozhodnutie o vine a treste za predčasné len preto, že spravodlivý súdny proces vyžaduje zaoberať sa obranou obžalovaného všetkými dostupnými procesnými prostriedkami, čo súd prvého stupňa neurobil.

Súčasne senát odvolacieho súdu konajúci vo veci samej pri rozhodovaní o odvolaniach, po zrušení rozsudku súdu prvého stupňa a vrátení veci na nové konanie a rozhodnutie, vyslovil aj svoj názor na potrebu ďalšieho trvania väzby, keď po tomto svojom rozhodnutí obžalovaného sám z väzby neprepustil (osobitné rozhodnutie o ponechaní vo väzbe v tomto štádiu konania zákon nevyžaduje).

Senát nadriadeného súdu sa ani nestotožnil s názorom obžalovaného v tom, že by v jeho prípade mala mať väzba akýsi „sankčný“ povahu, resp. by mala vyvolávať akýsi „nátlak“ na obžalovaného s cieľom dosiahnuť jeho priznanie. Fakt je ten, že vo veci konajúce súdy obidvoch stupňov majú naďalej obavu, že obžalovaný, ktorý už takmer 20 rokov sa domnieval, že nebude v tejto veci vystupovať ako obvinený, resp. pre trestný čin vraždy nebude postavený pred súd, by mohol konať spôsobom predpokladaný ustanovením § 71 ods. 1 pís. a/ Tr.por. (útek, skrývanie sa). Aj z obsahu uznesenia odvolacieho súdu jeho kontextu totiž zatiaľ vyplýva po vykonanom dokazovaní pred súdom prvého stupňa vysoký stupeň pravdepodobnosti, že obžalovaný L. Q. sa žalovanej trestnej činnosti mal dopustiť.

Súd prvého stupňa pritom vo svojom rozhodnutí dostatočne presvedčivo vysvetlil, prečo ani dobré sociálne zázemie obžalovaného (rodina, možnosť zamestnania, bývania) zatiaľ neumožňujú obžalovaného prepustiť z väzby, a to ani na základe náhrad podľa Trestného poriadku. Senát nadriadeného súdu si tieto dôvody osvojuje o to viac, že sám tiež už konal vo veci samej.

Z takto rozvedených dôvodov rozhodol krajský súd tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

- 1) Proti tomuto uzneseniu zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.
- 2) Podľa § 79 ods. 3 Tr.por. obvinený má právo podať kedykoľvek žiadosť o prepustenie z väzby. O takej žiadosti sa musí bez meškania rozhodnúť. Ak sa žiadosť obvineného o prepustenie na slobodu zamietla, môže ju obvinený, ak v nej neuvedie iné dôvody, opakovať až po uplynutí 30 dní.